

Oost-West

Lunaria

Gert Voet

1^e Druk anno MMXXIV
Schrijver: Gert Voet
Coverontwerp: Gert Voet
ISBN: 9789465013442
© Gert Voet

Inhoud

Aantekeningen

Maarten

Boekrol XXVIII

Sluys

Boekrol XXIX

Uitstel

Boekrol XXX

Aor

Boekrol XXXI

Polderen

Boekrol XXXII

Vertrouwen

Boekrol XXXIII

Elpenanten

Boekrol XXXIV

Roskam

Boekrol XXXV

Worst

Boekrol XXXVI

Uit het oog

Boekrol XXXVII

Nevel

Boekrol XXXVIII

Sluys

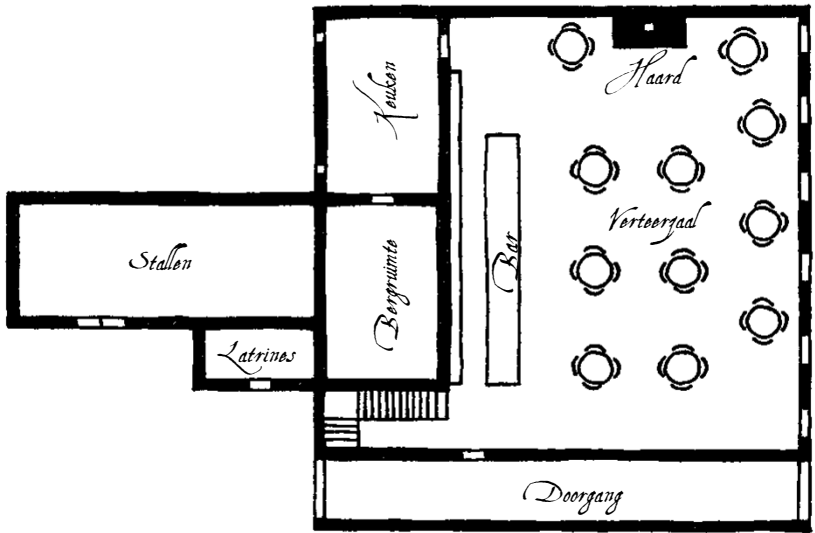
Boekrol XXXVIII

Maerneos

<i>Boekrol XXXIX</i>	<i>Onweer</i>
<i>Boekrol XL</i>	<i>Hogerweg</i>
<i>Boekrol XLI</i>	<i>Hoogmoed</i>
<i>Boekrol XLII</i>	<i>Verkenning</i>
<i>Boekrol XLIII</i>	<i>Dol-Men</i>
<i>Boekrol XLIV</i>	<i>Duisternis</i>
<i>Boekrol XLV</i>	<i>Verlagen</i>
<i>Boekrol XLVI</i>	<i>Sterren</i>
<i>Boekrol XLVII</i>	<i>Machtswissel</i>
<i>Aantekeningen</i>	<i>Personages en Lexicon</i>

Aantekeningen

Kaarten

Roskam

Antekoningen

Sluys

Hendrik van Waas, de onverschrokken Groot-Hertog van Schapenheugel, staat in zijn tentopening een frisse neus te halen, nadat hij net op de hoogte is gesteld door zijn sporezoeker, Bertrand Dijker. Bertrands lijfwacht, Gerard Stappers, moet beduusd vaststellen dat hij wegens de omvang van zijn pens amper zijn schoenpunten nog kan zien, terwijl hij een toevluchtsoord voor zijn beschaamde blik zoekt.

“De Sluysenaars volgen”, staart de Groot-Hertog naar Sluys, de havenstad in de verte die hij nu al negen dagen in een wurggreep houdt. “Dat was alles wat ik jullie had opgedragen”, wordt de Hertog afgeleid door het stevige gekraak van een neervallende imposante den, één van de ontelbare exemplaren die het Dennenbos rijk is. “En wat krijg ik voor dat bevel in de plaats?”, draait Hendrik zich ijszig kalm, maar daardoor des te dreigender om en kijkt de stoïcijnse Bertrand indringend aan.

“De plofpoederexperte”, is het korte zelfzekere antwoord van de frêle Raman, die ervan overtuigd is dat hij er goed aan gedaan heeft zijn doel tot bij de Groot-Hertog te brengen. “Ik moest de Sluysenaars opsporen en dat heb ik gedaan”, begint Bertrand zijn argumentering. “Als zij echt een Dochter van de Borstlozen is, vormt zij een gevaar voor uw heerschappij”, laat de Groot-Hertog de militair zijn uiteenzetting vervolgen. “Zij ligt zwaargewond, stervende misschien, bij haar moeder te wachten op jouw laatste oordeel”, knipoogt Bertrand zelfvoldaan naar Hendrik.

“Eén vingerknip is genoeg, mijn Leider”, lurkt de Eerste Banier verrukt aan zijn beker druivendrank. Hendrik haalt een diepe snuif koude avondlucht binnen en laat zijn gedachten afglijden naar de volgestroomde waddenzee, die baadt in het witte licht van de volle maan. “Hoe is het met haar gesteld, Stappers?”, wordt de stevige Raman uit zijn comfortabele afzijdigheid gerukt. “Is het de moeite waard dat ik haar dood beveel, of heeft ze zelf al haar eerste stapjes in de richting van haar Laatste Tocht gezet?”, worstelt Hendrik met zijn eergevoel.

Gerard nam de zwijmelende Sarah uit de handen van haar nonkel Joos en tilde haar voorzichtig op de merrie die Elisabeth hem net had aangeboden. Bertrand had zich al in het zadel gehesen en sloeg zijn arm om het middel van Sarah, zodat ze niet naar beneden zou tuimelen. “Wat er onderweg ook gebeurt, lever haar alsjeblieft bij haar

moeder af”, kon Joos amper zijn tranen bedwingen bij het zien van Sarahs wonde en pijn.

“Ik ga mee! Geef mij een paard!”, greep Ator wanhopig de dienaar vast, maar hij werd door Sofia en Yentof tot kalmte gedwongen. “Laat hen gaan, Ator!”, sprak Grootmeester Yentof beheerst maar streng tot de jongeman. “Ik overhandig mijn vriendin niet zomaar aan twee leugenachtige Ramannen”, beet Ator van zich af, maar werd meteen afgeblokt door de Grootmeester. “Zij zijn getrainde militairen die snel hun doel bereiken. Een burger zoals jij zou hen enkel tijd kosten en die heeft Sarah niet”, drukte Yentof de Sluysenaar met de neus op de harde realiteit.

Gerard was inmiddels ook op een aangeboden merrie gekropen en keek nog even om naar de Grootmeester, die met een eenvoudige hoofdknik afscheid nam. De twee Ramannen plantten hun hielen hard in de flank van beide rijdieren en verdwenen in de invallende duisternis van een volgende koude herfstnacht.

“Gaat ze het redden?”, keek Gerard vanop zijn galopperende paard bezorgd naar zijn collega. “Ik denk het niet,” was het neerslachtige antwoord van de sporenzoeker, “maar we hebben het beloofd.” Het werd even stil. Enkel het ritmische geroffel van de hoeven weerklonk in de nacht. “Geloof jij er nog in?”, speelde Bertrand de vraag terug naar zijn lijfwacht. “De blik van die ouwe toonde weinig vertrouwen in de zaak. Dat voorspelt dus weinig goeds”, gaf ook Gerard toe niet te geloven in hun slaagkansen om Sarah levend bij haar

moeder Elinor in het kamp van Hendrik van Waas te krijgen.

“Wat denk jij, dikkerd?”, doet de Eerste Banier Gerard uit zijn gedachten opschrikken door in diens oor de vraag van de Groot-Hertog luid te herhalen. Gerard trekt het lintje rond zijn kraag wat losser en probeert met enkele happen lucht het benauwde gevoel uit zijn borstkas weg te zuchten. “Stappers?”, staat Hendrik hem met grote ogen en gefronst voorhoofd aan te staren, hopen op een tweede mening. “Ik dacht dat ze het nooit zou overleven”, schiet Gerards blik onzeker van de Hertog naar Bertrand en terug. “Ik zou de Natuur Haar werk laten afmaken en Haar het pad van de Laatste Tocht laten plaveien voor Sarah”, dwaalt zijn blik opnieuw onzeker af naar zijn teenpunten, die nog net vanonder zijn broeksriem komen piepen.

“Misschien moet je zelf eens poolshoogte gaan nemen, mijn Leider”, geeft de Eerste Banier zoals steeds ongevraagd raad aan de Groot-Hertog, terwijl hij naar het tafeltje in de hoek van de tent loopt om een volgende beker druivendrank uit de schenken. “Jullie spreek ik morgen wel”, wuift Hendrik ondertussen de twee Ramannen weg en draait zich naar zijn raadgever. Zodra het tentzeil van de deuropening opnieuw in zijn plooi is gevallen, laat Hendrik zich in zijn veldzetel neerploffen, zet zijn ellebogen fors op de tafel voor hem en wrijft met zijn vingertoppen nadrukkelijk over zijn slapen.

“Als het orakel over Penthesilea correct is en ik laat die Sarah leven, ga ik de Kronieken in als de idioot die zijn voorspelde vijand liet leven. Als heel dat verhaal verzonnen onzin is en ik beveel haar dood, zal ik herinnerd worden als de moordenaar van een gewonde burger”, kijkt de Groot-Hertog moedeloos voor zich uit, niet wetend welke beslissing hij moet nemen. “Ik word liever als moordenaar aanzien”, grijnst de Eerste Banier van achter zijn bekerrand. “Jij wel, ja”, zucht Hendrik en zet zich plots opnieuw op zijn voeten. “Ik ga haar opzoeken”, stapt hij met stevige tred naar buiten. “Als de goden haar het leven gunnen, zullen ze wel een teken geven”, wijst de Hertog dramatisch naar de volle maan boven de dennentoppen rondom hem.

De Eerste Banier loopt in het flauwe schijnsel van de maan te foeteren bij deze twijfels die Hendrik van Waas momenteel in een enerverende besluiteloosheid storten. “We hebben een plan”, probeert de raadgever nog voorzichtig aan te dringen. “Laat ons dat toch tot uitvoering brengen!” Bij deze woorden houdt de Groot-Hertog plots de pas in en draait zich om, zodat de twee heren onverwacht neus aan neus staan. “Jij hebt een plan, en jij doet niets anders dan mij in jouw geliefde richting duwen”, sist de leider van de Ramannen tot de giftige tong voor hem.

“Ooit ben ik jouw geniepigheid beu en zal je het met jouw leven bekopen!”, waarschuwt de Groot-Hertog tot slot de Eerste Banier om zijn bemoeienissen binnen de perken te houden. “Als de goden jou tegen dan al niet te grazen

hebben genomen”, mompelt Hendrik nog in zichzelf terwijl hij zich opnieuw omdraait naar Elinors tent. “Dat betwijfel ik ten zeerste”, moet de Eerste Banier zijn best doen om zijn heimelijk lachje verborgen te houden.

Bertrand en Gerard spoorden voortdurend hun rijdieren aan, hoewel hun ademhaling al aanzienlijk was versneld en hun hoofden steeds onrustiger bewogen. Op de rand van de uitputting werden de paarden bij herbergen rond Soetemonde en in Oester verwisseld met verse krachten, zodat het trio tegen een ongezien tempo heel wat afstand doorheen Oostelijk Waterheuvel aflegde.

’s Morgensvroeg, vlak voor zonsopgang, vertrappelden ze de vers gevormde rijm op het gras aan de rand van de weg die door het Dennenbos de verbinding vormde tussen Sluys en de rest van Waterheuvel. De Nachtwacht herkende meteen hun twee compagnons en verleende hen, zonder verdere vragen te stellen, toegang tot het kamp van Hendrik van Waas. Het laatste stukje tot bij de tent van Sarahs moeder, Elinor, legden de heren te voet af, verscholen onder een anonieme kap, terwijl Sarah als een onherkenbare rol bagage over de rug van een merrie lag gedrapeerd.

“Sarah!”, kon Elinor een angstkreet niet onderdrukken toen haar dochter werd binnengedragen en meer dood dan levend op het bed werd gelegd. “Wat is er gebeurd?”, hoopte Elinor antwoorden te krijgen op de vele vragen die door haar hoofd schoten, maar moest gefrustreerd aanvaarden dat noch Bertrand noch Gerard de oorzaak

van de verwondingen kenden. “Ga de dochter van de heler halen, maar wees discreet!”, werd haar toon veel strenger, toen ze inzag dat de twee Ramannen haar niet meer tot nut konden zijn.

“U hebt mij ontboden?”, werd de dochter van de heler schoorvoetend de tent van Elinor binnengeduwde, zonder verdere uitleg van de twee Ramannen. “Isabel,” nam Elinor de jonge vrouw bij de hand en trok haar bruusk richting het bed waarop Sarah naar adem lag te happen, “herken jij deze wonde?”

De helersdochter boog zich verbaasd over het gat in Sarahs linkerborst en keek verschrikt om naar Elinor. “Hoe oud is deze wonde?”, vroeg ze haastig. “Nog geen dag oud”, probeerde Elinor zichzelf hijgend in te tomen. “Het Vuur van de Broer is al ontvlamd”, verontschuldigde de helersdochter zich voor de pijnlijke diagnose. Elinors ogen schoten meteen vol en jammerklachten zochten hun weg naar buiten via haar mond. Sarahs moeder besepte echter meteen dat te veel lawaai de wachters in de buurt zouden alarmeren, waarop ze haar handen stevig op haar lippen knelde en haar verdriet in stilte wegsnikte.

De Groot-Hertog groet zijn wachters voor de tent van Elinor zoals steeds respectvol en slaat de flap in de deuropening zonder verdere aankondiging opzij. Terwijl de Eerste Banier in zijn zog de saluerende wachters nog geen blik gunt, treedt Hendrik gespannen het vertrek binnen en staat aan de grond genageld wanneer hij begroet wordt door Sarah en Elinor, die gezellig aan tafel

zitten te keuvelen boven een verse homp brood en een beker kruidendrank.

Uit zijn lood geslagen door het aantreffen van een schijnbaar kernegezonde Sarah, voelt de Groot-Hertog nauwelijks dat zijn raadgever onhandig tegen zijn rug knalt. “Mijn Leider, excuseert u mij voor...”, komt de Eerste Banier vanachter Hendrik tevoorschijn, maar voelt zijn woorden stokken bij het zien van de plofpoederexperte in blakende gezondheid.

“U moet de nobele Groot-Hertog zijn”, staat Sarah rustig op en maakt een beleefde reverentie voor Hendrik, die zijn ogen half dichtknijpt. “En jij de Eerste Banier”, bekijkt ze de verbaasde raadgever van kop tot teen met opgetrokken neus, draait zich opnieuw naar de eettafel en zet zich beheerst neer tegenover haar moeder.

“Vergeef ons, Hendrik, dat we onze nachtkledij al aanhebben”, hint Elinor de Groot-Hertog vriendelijk de tent te verlaten en de dames wat discretie te gunnen. Hendrik draait zich verward om en trekt de al even beduusde raadgever mee naar buiten. “Dijker en Stappers! In mijn tent! Onmiddellijk!”, blaft de Groot-Hertog de Eerste Banier woedend toe.

Bertrand en Gerard kwamen voorzichtig de tent van Elinor binnen en troffen de vrouw snikkend aan Sarahs hand aan. “Hoe is het met haar?”, deed de sporenzoeker de moeder opschrikken en hij verontschuldigde zich meteen uitvoerig. “Ik mag jullie niets verwijten”, bood Elinor op haar beurt haar excuses aan voor de botte manier waarop

ze de twee Ramannen enkele zonnebreedtes eerder had weggestuurd.

“Weet Hendrik al van jullie aanwezigheid?”, werd Elinors vraag hoofdschuddend beantwoord door Gerard. “Maar we kunnen hem niet uit de weg blijven gaan”, besepte Bertrand dat ze weldra gedetailleerd verslag zouden moeten uitbrengen. “Kunnen jullie mij nog wat tijd met mijn dochter gunnen?”, keek Elinor smekend naar de twee Ramannen, die haar geruststellend verzekerden dat ze nog wel een halve dag konden vullen met zich op te frissen, te eten en te rusten.

Zodra de sporenzoeker en zijn lijfwacht het vertrek hadden verlaten op zoek naar een deugddoend bad, kwam Isabel opnieuw binnen met een grote lederen tas om de schouder. Ze toverde enkele planten, opgedroogd in doekjes gewikkeld, en enkele potjes met olie en poeders op de tafel naast het bed. Elinor bewonderde de nauwkeurigheid waarmee de helersdochter allerlei ingrediënten begon af te wegen en te mengen, waardoor haar vertrouwen op een goede afloop begon te ontkiemen. “Als dit lukt, schenk ik je eeuwige roem en glorie, Isabel!”, keek Elinor de jonge vrouw hoopvol aan.

“De Natuur plaveit het pad van de Laatste Tocht!”, knalt Hendrik zijn vuist op de veldtafel en doet zo de inktpot samen met de geschrokken Gerard opspringen. “Zeveraar!”, staat de Hertog knalrood op en zet zich voor de lijfwacht. “Dat jong staat daar vrolijk te buigen voor mijn neus terwijl ze, volgens mijnheer hier, nog maar

amper leeft!”, voelt Gerard de spekseldruppels van de Groot-Hertog zich over zijn gezicht verspreiden. “En stop met dat onnodig salueren!”, brult de Hertog geïrriteerd wanneer Gerard enkel wat spuug van zijn voorhoofd wil afvegen.

“Hertog, wij zweren dat Sarah vanochtend in erbarmelijke staat verkeerde”, beseft Bertrand meteen de impact van zijn woorden. “Ach zo! Mijnheer mag de juffrouw al met de voornaam aanspreken! En mijnheer was hier blijkbaar vanochtend al!”, krijgt nu de sporenzoeker een cascade aan verwijten over zich heen. “Zij kan onmogelijk op één dag hersteld zijn”, probeert Bertrand een laatste argument op tafel te gooien en lijkt de Groot-Hertog voldoende te bedaren. “Zullen we samen een kijkje gaan nemen?”, forceert Hendrik een lach, zet zich bij de uitgang van zijn tent en steekt zijn hand theatraal uitnodigend uit.

“Hendrik, waar zijn jouw manieren?”, posteert Elinor zich verontwaardigd tussen de Groot-Hertog en het bed waarin Sarah al ligt te slapen. “Maak haar wakker!”, bijt de Hertog de moeder toe. “Geen denken aan!”, krabt Elinor terug. “Morgen kunnen we praten”, kijkt ze gespannen naar Hendriks blik, die over haar linkerschouder op de slapende Sarah is vastgepind.

Isabel bestreek het laatste stukje van Sarahs wonde met de zopas bereide zalf, dekte alles af met een gekookt doekje en liet haar hoofd zuchtend zakken. “We kunnen

nu enkel bidden tot de goden”, prevelde ze zacht, waarna ze Elinors hand stevig in haar schouder voelde knijpen. De helersdochter verzamelde vervolgens opnieuw al haar spullen, stopte ze in de voorziene vakjes in haar tas en keek Elinor nog een laatste keer bemoedigend aan. “Bedankt, meid”, omhelsde Elinor Isabel en gaf haar een welgemeende zoen op haar voorhoofd.

Sarahs ademhaling kalmeerde zienderogen en in de loop van de dag verdwenen ook de zweetparels die zich veelvuldig hadden gevormd op haar voorhoofd. Elinor kneep regelmatig in de hand van haar dochter, maar kreeg tot haar teleurstelling geen enkele reactie. Toen de zon de horizon in het westen bereikte en de duisternis haar vanuit het oosten begon in te halen, stak Elinor een olielampje aan en zette het op het tafeltje naast Sarahs bed. “Artemis, ik bid tot u...”, begon Elinor haar gebed en legde haar hoofd op de bedrand terwijl ze Sarahs hand vastnam.

“Nonkel Joos?”, deed Sarah enkele vreugdetranen bij Elinor ontsnappen en Elinor haar dochter zonder nadenken omhelzen. “Je leeft!”, kon Sarahs moeder haar enthousiasme niet onderdrukken terwijl ze haar dochter bedolf onder liefdevolle zoenen. “Mama?”, moest nu ook Sarah toegeven aan haar emoties, waarna beide vrouwen in elkaars armen uithuilden, totdat Sarah de hevige stekende pijn in haar borst voelde.

“Maak haar nu wakker of geen van jullie beiden hoeft ooit nog te ontwaken”, is de Groot-Hertog duidelijk en

schildert zo een kamerbrede grijns op het gezicht van de Eerste Banier. Elinor probeert bluf in Hendriks blik te ontwaren, maar beseft al gauw dat hij zijn dreigement deze keer meent en draait zich om naar het bed van Sarah. Deze schrikt wakker wanneer ze de heren in haar slaapvertrek opmerkt en trekt het laken beschaamd tot onder haar kin.

“Toon mij jouw wonde!”, priemt de Groot-Hertog zijn wijsvinger in de richting van Sarahs linkerborst. “Waarom zou ik mij half ontbloten voor deze bruten?”, gesticuleert Sarah verbolgen en verstevigt haar grip rond de stof. “Omdat de levens van deze bruten op het spel staan”, verrast de Hertog zijn sporenzoeker Bertrand en Gerard, die plots de zwaardpunten van Elinors persoonlijke wacht tussen hun ribben voelen porren.

“Het bloed van de Borstlozen is sterk aanwezig in haar”, komt Elinor ongevraagd tussenbeide en wordt daarom door een rood aanlopende Eerste Banier hardhandig achteruitgetrokken. De pijnkreet van haar moeder doet Sarah recht veren, een korte dolk uit een tas naast haar bed vissen en deze dreigend naast haar oor werpklaar houden om naar het hoofd van de Groot-Hertog te slingeren. “Eén verkeerde beweging...”, waarschuwt ze de wachters, die op bevel van hun leider meteen achteruit de tent verlaten, waardoor de spanning al grotendeels wegvalt. “Nu zal je zien wat de kracht van onze familie is”, knikt Sarah instemmend en trekt langzaam haar slaaphemd naar beneden.

Onder de dekking van de nachtelijke hemel, maar toch gevaarlijk zichtbaar in het schijnsel van de volle maan, meert een kleine sloep aan op het strand van Sluys. Een kort deuntje wordt tot bij de Nachtelijke Wacht gefloten, waardoor de drie schaduwen uit het bootje onmiddellijk een vrijgeleide krijgen tot aan de toegangsdeur van de Westertoren. Met een volgend ritmisch signaal bonkt het trio de toegang tot het Waterfort open en wordt het de ruimte van de baljuw binnengebracht.

“Ha, net op tijd voor het nieuws”, verwelkomt baljuw Wolfgang Hindegrid, die Philippe bij het haardvuur komt wegplukken om hem veel te laat in zijn bed te stoppen. De vrouw van Joos kijkt hoopvol op naar de drie mannen in de hoek van de kamer, maar moet zich teleurgesteld in een zetel laten vallen bij het ontbreken van elk spoor van haar echtgenoot en dochter. “Er zijn wel twee andere familieleden aanwezig in het kamp van Hendrik van Waas”, trekt de grootste infiltrant de aandacht van Wolfgang en Hindegrid.

“Is die feeks een gast van de Groot-Hertog?”, schreeuwt Hindegrid het ongecontroleerd uit, maar wordt meteen terecht gewezen door de baljuw. “Oh neen, Wolfgang! Nu heb jij het mis!”, gaat de opgestoken wijsvinger van Sarahs tante wild heen en weer. “Net als haar moeder...”, ontsteekt Hindegrid bijna in een tirade, die opnieuw weerwerk krijgt van de stadhouder. “Geen slecht woord over de doden!”, dringt Wolfgang aan op respect voor Hildegarde, de moeder van Joos en Elinor. “Maar ook geen goed woord!”, snauwt Hindegrid terug.

Wolfgang ziet de storm die in Hindegrid woedt naar buiten sijpelen en beseft dat in discussie treden de sfeer enkel maar meer zou kelderen. Samen met de baljuw kalmeert Sofia's moeder nu ook en beiden knikken even begripvol naar elkaar, om zich vervolgens uitgeraasd neer te zetten aan de werktafel met de grote sierlijke berenpoten.

“Wolfgang, Elinor maakt van elke kans gebruik om zich naar boven te friemelen”, staart Hindegrid zielloos voor zich uit. “Dat mens is al die jaren ingedijkt geweest door Berend, maar zat steeds gereed om los te breken en de wereld te overspoelen. Ik vrees dat zij nu haar kans ziet om te krijgen wat ze altijd al heeft gewild: macht”, laat ze Wolfgang in gedachten wegzinken. “Ik heb haar altijd alles verteld”, lijkt de bejaarde stadhouder het onverwachte gevaar nu ook correct in te schatten.

“Haar dochter is vanochtend zwaargewond bij haar gebracht”, doet de grootste spion Hindegrid opnieuw verschrikt opkijken. “Wat is er met Sarah gebeurd?”, probeert Hindegrid zelf tevergeefs flitsen te herinneren die het lot van haar nicht hadden voorspeld. “Ze zou door een smerig wapen vol in de linkerborst getroffen zijn. Het Vuur van de Broer heeft haar al te pakken”, wordt de rijzige spion stil. “Dat is het einde”, kan een verslagen Wolfgang enkel uitbrengen.

“Welk wapen?”, probeert Hindegrid haar ergste vrees nog ontkracht te zien. “Een speer”, kan de spion niet meer details geven, maar dat is voldoende om Hindegrid de ogen zuchtend te laten sluiten. “Ze is dan toch

bovengekomen”, kan ze haar ontgoocheling niet verbijten. “Dan kunnen we enkel hopen dat Sarah en Elinor niet het juiste bloed door hun aderen hebben stromen”, roept Hindegrid nog meer vragen op bij de rest van de aanwezigen.

“De Dorstige heeft mij te pakken gekregen”, keek Sarah verkrampd naar het doekje op haar linkerborst. “Heb jij... heb jij de Dorstige gezien?”, stamelde haar moeder vol ongeloof. “Ze bestaat echt. Ze heeft mij zelfs geroepen”, knikte Sarah enthousiast, maar moest opnieuw de stekende pijn in haar borst verbijten. “Artemis, behoed mij voor deze pijn!”, klonk Sarah opnieuw verslagen. “Welke godheid gunt de mens nu zulk lijden?”, probeerde ze haar ademhaling opnieuw onder controle te krijgen bij het wegtrekken van de laatste pijnscheuten.

“Hoe kan ik de nieuwe Vorstin worden, als ik verzwakt in het kamp van de vijand lig?”, keek Sarah haar moeder gefrustreerd aan. “Niemand zal jou zien lijden, prinses”, zoende Elinor haar dochter opnieuw op haar voorhoofd en legde haar hand op de wonde. Sarah hoorde boven zich Elinors ademhaling versnellen en zag een bloedvlek ontstaan op de jurk van haar moeder. “Mama?”, keek ze geschrokken op naar Elinor, maar deze glimlachte geruststellend, deed enkele stappen naar achter en trok haar jurk uit.

Op exact dezelfde plaats, in het midden van de linkerborst, merkte Sarah een ondiepe vleeswonde op bij Elinor. Bij zichzelf voelde zij de wonde opmerkelijk minder

steken, trok het doekje eraf en zag hoe het gapende gat bijna volledig was dichtgegroeid. “Gedeelde Smart, een erfstuk uit de familie”, knipoogde Elinor terwijl ze de bebloede jurk in een kist liet verdwijnen en haar nachtkledij aantrok. Sarah begreep er geen jota van en werd daarom uitgenodigd aan de tafel waaraan Elinor al had plaatsgenomen.

“Wij, Dochters van de Borstlozen, hebben gaven. We erven de aanleg van onze moeder, die het voor ons van haar moeder heeft geërfd”, zette Elinor haar dochter tot nadenken. “Ik heb geen gave. Sofia heeft een gave”, keek Sarah haar moeder vragend aan. “Sofia is een trien met een gebrek aan aandacht, die als kind een paar keer het geluk heeft gehad dat haar dromen zijn uitgekomen. Die onzin zal ze ongetwijfeld van haar moeder geleerd hebben”, smaalde Elinor, zonder verdere aandacht te schenken aan de bezorgdheid van haar dochter.

“Jouw gave komt zeker en vast nog bovendien”, nam ze liefdevol de hand van haar dochter vast. “De Dorstige heeft jou alvast herkend als nazaat van haar eerste bezitster, Penthesilea. De rest zal wel snel volgen”, deed Elinor de ogen van Sarah opflakkeren. “Tot die tijd houd jij je gedeisd en zeg je zo weinig mogelijk. Ik zal wel inpraten op de Groot-Hertog. Die slijmerige Eerste Banier, die aan Hendriks gat lijkt vastgegroeid te zijn, heb ik echter niet in de hand. Zijn zwarte ziel ruikt leugens vanop vele vaders afstand”, werd Sarah gewaarschuwd, net voordat het tentzeil openzwaaide en de Groot-Hertog het vertrek van Elinor binnenstapte.

Hendrik houdt beide handen op de rug terwijl hij geconcentreerd naar het kleine sneetje tussen Sarahs rosse lokken staat te staren. “Noem je dit een gapend gat?”, staat hij brommend recht en richt zijn blik op Bertrand en Gerard, die zelf aan de grond staan genageld bij het zien van het wondje. “Groot-Hertog, waarom zouden wij hierover liegen?”, slaat bij de struise lijfwacht de paniek stilaan om het hart. “Ze liegen niet!”, verrast Elinor Hendrik en de Eerste Banier, die geen reden zien waarom zij het zou opnemen voor twee Ramannen uit een zoveelste tent in het kamp. “Verklaar u nader”, ontgoochelt de Hertog vervolgens de Eerste Banier met zijn interesse voor Elinors uitspraak.

“Het is de kracht van de Borstlozen die ervoor heeft gezorgd dat Sarah zo snel geneest”, laat Elinor de Groot-Hertog sarcastisch applaudiseren. “Zo zo! Heb ik even geluk dat hier een Borstloze aanwezig is die op één dag van een dodelijke wonde afgeraakt”, draait hij zich lachend om naar zijn opvrolijkende Eerste Banier, die de blik van zijn leider meteen herkent. Met veel plezier rijkt de raadgever zijn zwaard aan, waarna Hendrik het gevest vastneemt en de punt vliegensvlug tegen Sarahs keel drukt.

“De Dorstige is in het bezit van de Sluysenaars en ik alleen weet wie de speer momenteel heeft”, kijkt Sarah met grote ogen naar de woede in Hendriks blik. “Dood mij en je zal dat machtige wapen nooit meer terugzien, althans niet in jouw rangen”, praat ze verder in op haar belager. “Mijn Leider, zij is een machtige troonpretendent. Dood

haar nu!", dringt de Eerste Banier aan op onmiddellijke actie. "Sarah is jouw sleutel om de poort van de geschiedenis open te beuken", mengt Elinor zich nu ook opnieuw in het gesprek. "Wij zijn niet gevaarlijk, want dan was je nu al lang afgemaakt", staat Sarah nog steeds kaarsrecht met haar kin in de lucht. "Laat ons elkaar helpen!" De punt van het zwaard zakt langzaam weg, wederom tot grote teleurstelling van de Eerste Banier.

"Word mijn vrouw!", slaat Hendrik zijn raadgever en de rest van de aanwezigen helemaal met verstomming. Sarah schiet echter meteen in de lach, maar merkt aan de ernst in de ogen van haar moeder dat het een serieus voorstel, zo niet een bevel is. "Jij bent ouder dan mijn vader!", kan Sarah haar afgrijzen niet inhouden. "Waarom zou ik met jou trouwen?"

Hendrik beseft dat hij iedereen heeft overvallen met zijn idee en richt zich daarom tot Elinor: "Kunnen wij elkaar even onder vier ogen spreken?" De eerste Banier ziet een volgende bui al hangen en draait ostentatief met zijn ogen, terwijl de Groot-Hertog en Sarahs moeder de tent verlaten. "Moeder!", roept Sarah nog, maar het deurzeil is alweer dichtgevallen. "Sorry", prevelt Gerard nog zachtjes, waarna hij Bertrand en de Eerste Banier mee naar buiten trekt.

Sarah beseft dat haar toekomst boven haar hoofd zal worden vastgelegd, voelt alle kracht uit haar benen wegvloeien en ook de wonde, hoezeer ze al genezen is, steekt harder dan ooit tevoren. Haar ademhaling stokt en een onbehaaglijk gevoel kruipt via haar rug omhoog.

Snikkend valt ze neer op haar bed in een wanhopige poging te vluchten voor de harde realiteit.

De Leidster van de Burgerwacht en de Vijfde Officier worden bij het betreden van het baljuwvertrek haast in het gezicht geslagen door een spartelende Phillipe in Hindegrids armen. “Ik heb niets gedaan! Hij was het!”, horen ze de jongensstem wegdeemsteren in een zijkamer van de basalten gang van het Bolwerk. “Dat kereltje heeft pit!”, lacht de officier terwijl hij zich omdraait naar de stadhouder. “Dat kereltje heeft bijna mijn vertrek afgebrand”, staat Wolfgang nors op een rokend tapijt te stampen. Een zwarte schroeiplek blijft achter op het vloerkleed voor de open haard terwijl de baljuw gepikeerd terug naar zijn rode zetel sloft.

“Hendrik is iets van plan”, blijft Wolfgang echter plots roerloos naast de werktafel staan, met zijn blik op de kaart van Sluys en de verdronken Koninklijke Landerijen gericht. “Volgens onze informanten worden er dennen gekapt en aan elkaar bevestigd op de toegangsweg”, wijst zijn knokige vinger naar de rand van het Dennenbos. “Hebben jullie enig idee waarom?”, fronst de stadhouder naar zijn militaire leiders.

“Wil hij de toegangsweg verbreden om sneller meer militairen te laten oprukken?”, probeert de Leidster een verklaring te geven. “Dat zou dwaas zijn!”, reageert de Vijfde Officier meteen. “De slingers op onze Oesterpoort schieten die houtstructuur aan gort vanop enkele honderden vadems.” Het trio staat een vijftal

maandbreedtes in stilte de kaart te overschouwen, terwijl de enige klok in Sluys zich steeds nadrukkelijker laat horen. “Ik zou proberen,” lijkt de officier plots een idee te hebben, “om zo ver mogelijk een brug te bouwen. Zodra ik binnen het bereik van onze slingers kom, zou ik opzij beginnen te bouwen tot ik weer buiten schot ben om dan door te bouwen tot aan de stadsmuur.”

De baljuw kijkt verschrikt op en laat zijn blik naar de Leidster schieten. Deze staat haar hoofd te knikken en lijkt ook geen graten te zien in de uitleg van de Vijfde Officier. “Dekken de slingers op de Oesterpoort en de Watertorens dan niet heel onze muur?”, kan de stadhouder de uitleg niet geloven. “Er zijn twee kleine blinde vlekken”, moet de officier toegeven en doet zo Wolfgang zuchtend neerploffen in zijn zetel.

“Ik heb Elinor alle plannen getoond”, staart Wolfgang met grote ogen voor zich uit. “De vrouw van de smid?”, ziet de Leidster het probleem niet in. “Zij is blijkbaar de eregast van de Groot-Hertog daar verderop”, knikt Wolfgang, met zijn vinger naar het zuidoosten gericht. “Is zij slim genoeg om deze zwaktes zelf te ontdekken?”, vreest de officier het antwoord op zijn vraag en moet zijn blik verslagen afwenden bij de bevestiging van de baljuw.

“Laat ons bidden dat de versterking van de Kroon op tijd aankomt”, is het enige dat Wolfgang nog beschaamd kan uitbrengen. “Hebben we daar al nieuws over?”, kijkt de Leidster de baljuw onzeker aan. Deze zucht nogmaals diep en doet zijn twee militaire leiders moedeloos naar elkaar kijken. “Sarah is door enkele Ramannen

zwaargewond binnengebracht in het kamp van Hendrik van Waas”, wordt het opnieuw ijszig stil. “Van de rest weten we niets”, eindigt Wolfgang met zijn hoofd tussen zijn schouders gezakt.

“Leg alle restauratiewerken maar onmiddellijk stil en begin meteen enkele nieuwe torens met slingers te bouwen”, draait de officier zich na twee maanbreedtes strijdvaardig om. Met enkele kruisjes op de kaart geeft hij de grenzen van de zwakke punten aan en adviseert hij om daar vier nieuwe versterkingen te bouwen. De Leidster begrijpt meteen de noodzaak van deze bouwwerken en biedt alle vrijwilligers van de Burgerwacht aan als werkkrachten. “Dat scheelt heel wat krachtoefeningen”, brengt ze toch een positieve noot aan de tafel en trekt zo ook de baljuw mee in het plan.

“Hoe gaat het met jou?”, schrikt Sarah wakker door een vriendelijke vrouwenstem. Isabel staat in de tentopening naar de grond te staren zodra ze merkt dat Sarah al sliep en wil zich opnieuw omdraaien om te vertrekken. “Mijn leven heeft er al beter voorgestaan”, hoort de helersdochter echter, waarop ze beslist om zich opnieuw tot Sarah te wenden. “Hoe is het met de wonde?”, verrast ze Elinors dochter duidelijk. “Hoe weet jij van mijn wonde?”, kijkt deze aanvankelijk wantrouwig, maar zodra ze hoort dat Isabel deze ochtend de helende zelf heeft bereid en aangebracht, bedankt ze Isabel beleefd.

“Je had me toch beter laten sterven”, komt Sarah echter terug op haar dankbaarheid, zich herinnerend wat er

boven haar hoofd hangt. Isabel moet even glimlachen, hoewel ze de pijnlijke situatie van haar patiënte begrijpt. “Zo slecht is Hendrik niet”, knipoogt ze in een poging Sarah wat moed in te spreken. “Hij is verschrikkelijk oud!”, walgt deze echter bij het vooruitzicht van de eerste huwelijksnacht. Isabel schiet nu luidop in de lach en dit doet Sarah haar verbolgen aanstaren. “Als er beneden op die leeftijd nog leven aanwezig is”, krijgt ze Sarahs mondhoeken uiteindelijk toch nog omhoog. “En hij is lelijk!”, ziet Isabel hoe het droombeeld van een knappe echtgenoot aan gruzelementen ligt voor Sarahs voeten. “Meid,” moet de helersdochter al gniffelen bij de raad van haar tante die ze nu ook met Sarah wil delen, “al wat een man knapper is dan een aap, is nu eenmaal winst!” Het tentzeil wordt opnieuw opengetrokken en deze keer verschijnen Elinor en Hendrik, die Isabel meteen herkent en haar respectvol begroet. “De dochter van mijn beste heler, wat brengt u hier?”, vraagt de Groot-Hertog plechtig. “Ik kom mijn patiënte bezoeken”, durft Isabel toegeven dat ze deze ochtend de gapende wonde van Sarah heeft verzorgd. Hendrik draait zich om naar Elinor en kijkt haar priemend aan. “Dan kan u het verhaal van de moeder hier bevestigen?”, probeert Hendrik enige vorm van zenuwachtigheid bij Sarahs moeder te ontdekken.

“Welk verhaal?”, voelt Isabel de spanning aan en begint zenuwachtig aan haar wijsvinger te friemelen. “Het verhaal van...”, probeert Elinor de helersdochter op weg te helpen, maar wordt met een korte “Sht!” van de Groot-

Hertog de mond gesnoerd. “Laat de juffrouw het zelf maar verwoorden”, kan Hendrik een monnellachje niet onderdrukken. “Beschrijf eens jouw observaties van deze ochtend!”, draait Hendrik zich met een akelige grijns om naar Isabel.

“Sarah had een diepe wonde die haastig leek schoongemaakt te zijn. Het Vuur van de Broer was al ontstoken en haar ademhaling stokte meer dan een mens kan verdragen. Ik heb met de krachtigste kruiden een zalf bereid en de wonde ingesmeerd”, durft Isabel niet meer opkijken naar de Groot-Hertog vlak voor zich. “En nu?”, broemt Hendrik en trekt met zijn wijsvinger Isabels kin omhoog terwijl hij haar op een leugen probeert te betrappen. “Ze is wonderbaarlijk genezen”, ontsnapt een angsttraan bij de helersdochter.

Hindegrid staat boven op de Westertoren naar de verre lichtjes in het Dennenbos te staren, terwijl enkele druppels uit een eenzame wolk op haar weelderige, rode krullenbos neervallen. “Hier ben je”, laat Wolfgang de vrouw schrikken en haastig enkele tranen wegvegen. De baljuw zet zich stilzwijgend naast Hindegrid en staart in dezelfde richting. “De toestand van Sarah zegt niets over de rest van de missieleden”, legt de stadhouder zijn arm troostend over de schouder van Hindegrid. Deze knikt dankbaar en snikt het laatste stukje verdriet opnieuw in bij dit welgekomen gebaar.

“Wat bedoelde je daarnet met het juiste bloed?”, verschuift Wolfgangs blik van de flauw verlichte

waddenzee naar Hindegrids gezicht, dat verstart bij deze vraag. “Heb jij ooit gehoord van de Borstlozen?”, staart haar blik naar nergens en doet de baljuw toegeven nooit geïnteresseerd te zijn geweest in geschiedenis. “Volgens het orakel van Penthesilea zou een vrouwelijke nazaat van haar twee heuvels krijgen als de ram elders gaat grazen”, staan Hindegrids ogen roerloos. “Waterheuvel en Schapenheuvel. En Hendrik is de ram”, kijkt Wolfgang verschrikt opnieuw naar de lichtjes in het Dennenbos, ruim 2500 vadem verderop.

Zonder enige emotie vertelt Hindegrid hoe Sarah in haar jeugd jaren nooit ernstige verwondingen of ziektes heeft opgelopen, in tegenstelling tot alle andere kinderen van haar leeftijd. Nadat Sofia en Sarah ooit samen van de trap waren gevallen, heeft de heler hemel en aarde moeten verzetten om Sofia’s gebroken been te herstellen. Sarah leek op het eerste gezicht dezelfde verwondingen te hebben, maar pikkelde daags nadien al opnieuw rond. Na een geïmproviseerde zeeslag met schoolbanken op het speelplein, was er dan weer een werktafeltje op Sarahs hand terechtgekomen en stond één vinger zelfs scheef. Ook die verwonding was daags nadien volledig verdwenen. Tot slot onttaarde een kuchje nooit in een reeks zware hoestbuien, zoals vaak gebeurde bij de jonge kinderen uit de andere families in Sluys.

De baljuw aanhoort verwonderd de verhalen over Sarahs gebrek aan kinderaandoeningen, maar ziet daarin nog geen antwoord op zijn vraag, totdat Elinor ter sprake komt. Het was Hindegrid destijds immers opgevallen dat

Elinor vaak last had van kwaaltjes, nadat de gezondheid van haar dochter achteruit was gegaan door ziekte of een ongeval. “Het zou mij niet verbazen als Elinor een gave heeft en zij en Sarah tot het nageslacht van de Borstlozen behoren”, sluit Hindegrid haar uiteenzetting stilletjes af.

Een ransuil zweeft onder Wolfgang en Hindegrid door langs de Westertoren en zet zijn nachtelijke vlucht verder naar het Dennenbos, op zoek naar zijn soortgenoten en een roestplaats voor de aankomende winter. Zijn oorpluimen liggen strak naar achter, terwijl hij onder zich speurt naar de ontelbare muizen die de Koninklijke Landerijen en de boerderijen hebben bevolkt. Voor de laatste maal moet de rover echter vaststellen dat zijn jachtgebied verdwenen is en dat hij andere oorden moet opzoeken om te overleven. Niemand merkt de geruisloze vlucht van de uil tussen de dennen op, niemand behalve Condor, de afgerichte steenarend van de Groot-Hertog.

Uitstel

Joos schrikt wakker uit zijn droom waarin hij aan Hindegrid, wakend aan zijn ziekbed in Oneiriki, voor het eerst zijn naam zegt en hij de fonkeling in haar ogen opmerkt. Op de bedrand gezeten, streelt hij zacht zijn lippen en waant zich opnieuw in één van de vele zoutwaterbronnen die het geboorte-eiland van zijn vrouw rijk is. Joos kan niet uitmaken of de beweging in zijn broek voortkomt uit het ontwaken of uit zijn liefde voor Hindegrid. “Papa?”, komt Sofia zonder waarschuwing het dienstvertrek van de bibliotheek in Koninklijke Meyl binnen, waardoor Joos geschrokken het laken over zijn middel rukt.

“Houdt dat nooit op bij mannen?”, druipt de walging van Sofia’s gezicht bij het betreden van het eetvertrek, waar de oude dienstster net enkele gekookte eitjes op tafel zet. Ator, Grootmeester Yentof en de aanwezige dienaars kijken verbaasd op van hun stuk brood wanneer Joos met hand en tand probeert uit te leggen dat het een natuurlijk

proces betreft dat niet zomaar in te tomen valt. Het is pas bij zijn laatste woorden dat Joos beseft dat er een geamuseerd publiek naar zijn voorlichting zit te luisteren, waarna hij zich met het schaamrood op de wangen achter een aangereikte beker warme melk verschuilt. “Kind, als je ooit het geluk hebt om zo oud te worden als ons, ga je dat allemaal zelf ontdekken”, reikt Yentof vriendelijk de honingpot aan, maar ontnemt met zijn goede raad ongewild de eetlust bij de jongeren aan tafel.

Elisabeth veegt haar mond proper, neemt een dienblad uit een gammele hangkast en vult deze met het zachte binnenste van een versgebakken brood en de honingpot, die doelloos op de tafel rondslingert. Ze knikt wat verlegen en verlaat de eetplaats richting de dienstkamer waar Johann ligt. “Heeft ze iets gezegd over onze officier?”, vraagt Sofia met een mond vol kaas aan Ator, die de kamer met Johann heeft gedeeld. “Ik kan het mij niet echt herinneren”, wrijft de jonge Sluysenaar de ergste slaap uit de ogen en hoopt zo ook van zijn bonkende hoofdpijn af te geraken.

“Veel pijn”, bijt Yentof een ei in twee en laat zich aangenaam verrassen door het vloeibare eigeel. Iedereen weet maar al te goed hoe moeilijk het is om een eitje zacht te koken en werpt zich dan ook op de lekkernijen van de oude dienstster. “De bloedingen lijken wel gestopt”, speelt de Grootmeester het zoutvaatje door naar de dienaar naast hem. “De naaister heeft de ergste wonden ook dichtgemaakt”, stopt Yentof zijn uitleg wanneer de

harige arm van een gulzigaard voor hem verschijnt op weg naar meer ei.

“Blijven jullie hier zolang jullie vriend niet ter been is?”, kijkt de oude dienstster hoopvol naar Joos en Yentof, maar beide heren lijken eensgezind in hun antwoord. “Bedankt voor het aanbod,” kijkt Joos de dame vriendelijk aan, “maar we moeten verdertrekken voordat de Groot-Hertog van Schapenheuvel hier verschijnt.” Ontgoocheld draait het oudje zich met enkele potjes en lepeltjes in de hand om op weg naar de wasplaats en laat Joos met een knagend schuldgevoel achter.

“Waarom zou ze zo aandringen op onze aanwezigheid?”, zoekt Joos een antwoord bij Yentof, die wacht tot de laatste dienaar de ruimte heeft verlaten. “Nu de Dorstige is bovengekomen, ziet zij er een ideaal afschrikmiddel in om zichzelf en de overige families te beschermen”, trekt de Grootmeester ook de aandacht van Sofia en Ator. Deze kijken verbaasd op en vragen zich af of de oude dienstster de ravage, buiten aangebracht door de Dorstige, al heeft opgemerkt.

“De dienstster heeft de aanwezigheid altijd verzwegen om de wereld te behoeden voor de verraderlijke kracht van die speer”, mijmert Yentof verder. “Ik vrees echter dat ze met de dood van haar dochter een te hoge prijs heeft betaald om dat nog langer vol te houden”, zucht hij even wanneer hij beseft hoeveel leed de vrouw met zich moet meedragen. “Zij wil iets terugkrijgen voor haar jarenlange stilzwijgen, en de Dorstige kan haar dat geven”, dooft zijn stem langzaam uit. “Yentof, dat ding haalt het slechtste in

de mens naar boven. De Dorstige moet verdwijnen!”, schieten Ators ogen opnieuw vol bij de herinnering aan de ondergang van Sarah.

De oude dienstster duwt van in de dienstgang de deur naar de eetkamer opnieuw open om de rest van de tafel af te ruimen en voelt meteen de oncomfortabele stilte waarin de Sluysenaars en de Grootmeester zich hullen. Ze slaat ook nu teleurgesteld haar ogen neer, slaakt een korte zucht en kan enkele tranen uit beide ooghoeken niet bedwingen. “Jullie trekken verder”, prevelt ze zacht terwijl ze met een vol dienblad wederom haar rug naar de groep draait en verdwijnt in de dienstgang.

“We kunnen haar en de rest toch niet in de steek laten?”, kijkt Sofia haar vader neerslachtig aan en smeekt vervolgens ook Yentof om van gedachte te veranderen. Allen beseffen echter dat Sarah en de twee Ramannen nu wel moeten gearriveerd zijn in het kamp van Hendrik van Waas en dat deze waarschijnlijk al op de hoogte is van hun locatie. Er zou dus morgenvroeg al een bataljon te paard de Koninklijke Meyl kunnen opstuiven om de groep Sluysenaars te onderscheppen en de hulpkreet voor de Kroon monddood te maken.

“Ik kan jullie onderdak in Polderen aanbieden”, wordt iedereen verrast door Elisabeth, die onopgemerkt de ruimte is binnengekomen tijdens het gesprek. “Jullie afgevaardigde op het Ding heeft ons niet echt gesteund, dus waarom zouden we daar dan veilig zijn?”, trekt Joos het aanbod meteen in twijfel. “Onze afgevaardigde op die snertvertoning is al jaar en dag een stroman van de

Worst!", gooit Elisabeth haar ongezouten mening over de jaarlijkse vergadering in Soetemonde op tafel, tot groot genoegen van Grootmeester Yentof, die nooit zijn mening over het Ding kenbaar heeft mogen maken.

"We moeten zo snel mogelijk bij de Kroon en bij mijn moeder in het SMIK geraken! De snelste weg loopt om Polderen heen, niet erdoor!", wijst een geagiteerde Ator op de tragere routes door de moerassen van Polderen. "Sluys heeft mits rantsoenering wel nog voedsel voor elf volle manen in de nog rechtopstaande voedselschuren opgeslagen", begint Joos nu toch wel voorstander te worden van de omweg door Polderen. "En zo kan Johann rusten", knikt Yentof instemmend.

Sarah schrikt wakker zodra een hoorn de wissel van de Nachtwacht door het kamp van Hendrik van Waas blaast en zo een kletterende verplaatsing van de troepen teweegbrengt. Haar moeder lijkt ondertussen gewend aan de bedrijvigheid rond haar tent, draait zich om in haar bed en slaapt rustig verder. Sarah tast even aan haar linkerborst en laat zich nog steeds verbazen door de verre staat van genezing, terwijl zij haastig al één been uit bed laat glijden. Ze graait haar kledij van de stoel naast haar bed, kleedt zich snel om, propt wat voedsel in een rondslingerende tas en duwt geruisloos het deurzeil van de tent opzij.

"Goedemorgen, juffrouw", doet een grijnzende wachter Sarah haar moeder wakker gillen en zich geschrokken terugtrekken in de tent. "Saar, wat ben je van plan?",

veert Elinor verschrikt op en staart met grote ogen naar haar dochter. “Je denkt toch niet...”, stampst Sarah verontwaardigd met haar rechtervoet op de grond. “Ik sterf als jij vlucht!”, snijdt Elinor echter in het midden van Sarahs weerwoord de adem van haar dochter, die de paniek in de ogen van haar moeder ziet, af. “Mama?”, kan Sarah enkel verward uitbrengen, nadat Elinor snikkend op haar knieën is gevallen.

“Jouw moeder en ik hebben een afspraak”, vliegt het tentzeil plots open en Hendrik van Waas verschijnt in vol ornaat achter Sarah. Deze kan opnieuw een gil niet bedwingen en zoekt als een klein meisje bescherming achter de rug van haar moeder. “Jij en ik worden vandaag in de echt verbonden”, steekt Hendrik de hand uit naar zijn toekomstige bruid, die de grond onder zich voelt wegzakken. Elinor merkt de angst van haar dochter op, knikt subtiel naar Hendrik om Sarah wat tijd te gunnen en draait zich om naar haar dochter, terwijl de Groot-Hertog zich begripvol terugtrekt uit de tent van de dames.

Elinor neemt Sarah voorzichtig bij de hand en nodigt haar uit om zich naast haar op de bedrand neer te zetten. Ze legt zacht haar arm om de schouders van Sarah, die in niets meer lijkt op de zelfzekere krijgster die twee dagen eerder de Dorstige gebruikte om een bende Oesteraars met één worp uit de weg te ruimen. “Prinses,” zoekt mama even naar haar woorden, “liefde moet vaak groeien. Wij hebben in deze positie niet de luxe om meteen te kunnen kiezen voor de liefde. We hebben ons

op het spelbord van de macht geplaatst en daardoor moeten we vanaf nu af en toe opofferingen maken.”

Sarah veegt een kinderlijke snottebel uit haar neus, neemt het door mama aangereikte doekje dankbaar aan en snuit het laatste greintje van haar jeugd weg. “Ik doe het,” zucht ze zachtjes tot ingetogen vreugde van Elinor, “maar dan wel op mijn manier.” Mama herkent de strijdvaardigheid in de stem van haar dochter en beseft uit eigen ervaring dat het geen zin heeft om Sarah nu tegen te spreken. “Onze voormoeders zullen trots zijn”, glimlacht Elinor tevreden en zoent Sarah zachtjes op haar voorhoofd.

Hendrik zit zenuwachtig aan zijn werktafel met zijn vingers op het tafelblad te tokkelen, wanneer het tentzeil wordt opengetrokken en Sarah in een prachtige jurk verschijnt. “Is dit een *ja*, meisje?”, staat de Eerste Banier haast te likkebaarden bij het zien van de goddelijke schoonheid die de jongedame nog met zich meedraagt. “Dat moet je aan mijn vader vragen”, houdt Sarah even de pas in, terwijl ze neerbuigend over haar schouder naar de raadgever staart. “Hahaaa, schitterend! Jullie worden beste vrienden!”, voorkomt Hendrik enthousiast een volgende giftige opmerking. “Ik meen het wat ik zei”, draait Sarah zich nu terug naar de Groot-Hertog en staart hem stoïcijns aan.

“Volgens de nog steeds geldende Oude Wetten moeten moeder én vader hun zegen geven over het aanstaande huwelijk van hun dochter. Zo niet zal er zich geen huwelijk voltrekken”, citeert Sarah een wet die ze ooit op school

heeft geleerd. Hendrik stort zich meteen in een lachbui, maar merkt even snel op dat Sarah hem ernstig blijft aanstaren. “Heb je het mijn vader gevraagd?”, herhaalt Sarah nog eens haar vraag.

Hendrik kijkt zijn grijnzende raadgever aan en beseft dat de jongedame voor zijn neus niet met zich laat sollen. “Jouw vader is hier niet, dus kan ik het niet vragen”, probeert Hendrik nog luchtig te antwoorden, maar wordt er door Sarah echter onmiddellijk op gewezen dat dit probleem de schuld van de Groot-Hertog zelf is en dus niet telt als argument. “Wat stel jij dan voor?”, kaatst Hendrik het probleem terug. “Papa komt hierheen. Jij vraagt hem om mijn hand. Ik huw met jou als papa akkoord is”, knikt Sarah elegant en verlaat de tent, zonder de Groot-Hertog een kans op weerwoord te bieden.

De laatste Oesteraars worden buiten de Koninklijke Meyl op een weiland afgeladen, overgoten met olie, en aangestoken als ongewenst afval. Geen familie en vrienden nemen afscheid van de zielen die door de vlammen van hun vleselijke gevangenis worden ontdaan. Slechts enkele gieren, neergedaald vanuit de bergen verder naar het westen, cirkelen als enige getuigen boven het schouwspel. De zon staat al felrood boven de horizon en doet de Sluysenaars en dienaars beseffen dat de dag er bijna opzit en dat ze moeten voortmaken om op tijd te verdwijnen voor eventuele Ramannen.

“Je bent vandaag met jouw gedachten amper hier bij ons gebleven”, komt Joos bezorgd naast Yentof staan, die

leunend op zijn staf de bedrijvigheid van de dienarenfamilies uit Polderen overschouwt. “Wat er drie dagen geleden in de kelderruimte onder de Bibliotheek is gebeurd...”, probeert de schoolmeester nog een vraag te verzinnen over de doodgezwegen verschijning van de Dorstige. “Daarom blijf ik nog even bij jullie”, bromt de Grootmeester nu toch zijn eerste woorden en kijkt Joos bedrukt aan. “Er is bij jullie iets in beweging gezet dat mijn hoofd vult met rusteloosheid”, verschuift Yentofs blik opnieuw naar de chaos onder de mensen die zoveel mogelijk persoonlijke spullen op een te kleine kar trachten te stapelen.

“Wat hebben wij dan wel in beweging gezet?”, voelt Joos zich door de Grootmeester verantwoordelijk gesteld voor de gebeurtenissen en de miserie van de laatste dagen. “Jullie niets! Jullie lijken mij het slachtoffer van de Tweeling”, sust Yentof de Sluysenaar onmiddellijk, terwijl elk woord steeds stiller weerklinkt. “De Tweeling?”, moet Joos zich inspannen om de Grootmeester nog te verstaan tussen het geroep en gestommel van de gezinnen op de Koninklijke Meyl.

“Het kan geen toeval zijn dat de Ramannen zo diep in Waterheuvel zijn doorgedrongen en dat ’s anderendaags de Dorstige zich zo gemakkelijk heeft laten vinden”, zorgt Yentof er vlak bij het oor van Joos voor dat niemand anders het gesprek nog kan volgen. “Jij hebt zelf gezegd dat Sarah een dochter van Penthesilea is”, houdt de meester de hand voor zijn mond om nieuwsgierige liplezers te slim af te zijn. “Dan nog had de verschijning

nooit zo opzichtig mogen gebeuren!", merkt Joos de frustraties bij de Grootmeester, nu deze geen verklaring kan verzinnen voor de enorme kracht waarmee het beeld, dat de Dorstige al die jaren verborgen heeft gehouden, uit elkaar is gespat.

"Waarom houdt het ene volgens jou verband met het andere?", groeit de argwaan van Joos mee met de complexiteit van Yentofs bemerkingen. "Karneios en Artemis...", begint de Grootmeester, maar wordt meteen onderbroken door de meester: "De Tweeling?" Yentof knikt subtiel en neemt de draad van zijn verhaal weer op: "Karneios en Artemis liggen al eeuwen met elkaar in conflict en..."

"Ik wist niet dat Johann er zo slecht aan toe was!", verstoort Ator het gesprek tussen beide heren en staat naar de houten kist op de kar voor zijn neus te staren. Elisabeth, ondertussen gewend aan het flauwe steekspel tussen de officier en de jonge Sluysenaar, geeft Ator een speelse tik tegen zijn oren, terwijl ze enkele dienaren aanspoort de kist naar Johanns vertrek te dragen. "We hebben er luchtgaten in gemaakt", speelt ze Ators spel knipogend mee voordat ze haar collega's de bibliotheek in volgt. "Nog beter!", roept de jongeman de dienaar achterna. "Dan ruiken ze hem van ver!"

De kist met Johann wordt met enkele lederen riemen onder de kar bevestigd terwijl zes dienaren de laadbak vullen met het hooi uit de stallen. "Normaal vervoeren we daar servies uit Polderen mee", haalt Elisabeth Joos uit zijn nieuwsgierigheid. "De lederen riemen voorkomen al

te grote schokken en barsten in het kleiwerk. De rest van jullie gedraagt zich vanaf nu als een deel van onze groep”, deelt Elisabeth nog enkele versleten kapmantels uit.

De rookpluimen boven de weides kleuren bloedrood in het laatste streepje zonlicht van de dag. Een stoet van enkele tientallen Polderaars, vier Sluysenaars en één Grootmeester der Lunaria trekt zich traag op gang en dokkert onder een volgende triomfboog van Elpis de Koninklijke Meyl af. Geen van de aanwezigen heeft momenteel zin om ooit nog voet te zetten op de sierlijke plaveien, die al honderden jaren de Meyl sieren. Elpis, de Vijfde Vorst van Friscus, staande op zijn bronzen vierspan bovenop de toegangsboog tot de Meyl, vervaagt snel door de invallende duisternis.

“We moeten dringend van de hoofdweg af”, komt Yentof bezorgd naast Joos lopen terwijl hij voor de zoveelste keer zenuwachtig achteromkijkt. Joos beseft dat het konvooi op de weg aan de voet van de steile bergflanken een gemakkelijke prooi is en probeert zich geconcentreerd de kaart van Koninklijke Meyl voor de geest te halen. “Bemd”, klaart zijn gezicht plots helemaal op en Joos haast zich zonder verder overleg naar Elisabeth, die samen met een collega de kar bestuurt.

“Daar woont amper een ziel!”, hoort Yentof nog net uit Elisabeths mond, wanneer hij een maanbreedte later hijgend aansluit bij de kar die de zwaargewonde Johann verbergt. “Dat is net de bedoeling!”, roept Joos enthousiast uit met zijn armen wijd opengesperd. “De

oude havenstad Bemd is nog maar een schim die tweemaal per jaar het hele circus van de Kroon ontvangt en uitwuift. Wat gebeurt daar de rest van de tijd?”, fonkelen Joos’ ogen. “Niets”, is het verhoopte antwoord van Elisabeth.

Bij de eerstvolgende splitsing scheurt een kleine groep en één kar zich dan ook af van de rest van het konvooi, dat ongestoord zijn weg naar Polderen verderzet. Joos is helemaal in zijn nopjes wanneer hij merkt hoe verlaten de omgeving wordt en zij de enige zielen op aarde lijken te zijn. “Wie gaat ons hier vinden?”, kijkt de meester triomfantelijk naar Ator, die met een droge “Elke Raman die ons vuur in deze vlakte opmerkt” de euforie van Joos doet wankelen. “Dan gaan we door tot morgenvroeg”, lacht deze vervolgens nog voorzichtig. “Zeg dat tegen onze kreuner hieronder”, kijkt Ator bezorgd tussen de wielen van de kar naar de kist, die zacht heen en weer wiegt.

“Hoe kom je erbij om jouw vader naar hier te laten komen?”, heeft Elinor de schouders van haar dochter wanhopig tussen haar handen gekneld. “Berend zal er alles aan doen om dit huwelijk te voorkomen. Al dat gedoe kan zijn hoofd niet aan”, legt mama haar hand overdreven op haar voorhoofd en zucht diep. “Dan hebben wij meer tijd!”, kijkt Sarah haar moeder zelfzeker aan. “Om wat te doen? Te vluchten? Opgejaagd te worden? Geëxecuteerd te worden? Kind, we zitten hier vast! Hendrik is onze enige hoop, dus denk na vooraleer

je iets zegt of beslist!", springen de tranen opnieuw in de ogen van Elinor.

"Ik ga me niet nog eens zeventien jaar laten opsluiten in een gouden kooi!", verbijst Sarah de emotionele reactie en verslagenheid van haar moeder. "Met de Dorstige zal ik tonen dat ik het respect van jouw Hendrik waard ben!", duwt Sarah haar moeder bruto opzij, snoert de verschrikte wachters buiten de tent onmiddellijk de mond en stuift barrevoets tussen de dubbele rij fakkels naar Hendriks tent.

De Eerste Banier morst onhandig wat druivendrank op zijn vest, wanneer Sarah onaangekondigd Hendriks tent binnenstormt met enkele foeterende wachters achter zich aan. "Juffrouw...", grijpt de grootste wachter Sarahs arm vast, maar wordt meteen achteruit gedwongen door de Groot-Hertog. "De juffrouw is welkom", nodigt Hendrik met zijn uitgestoken hand Sarah uit om zich aan de veldtafel te zetten. Deze verkiest er echter voor om met gebalde vuisten op het tafelblad te bonken en zich met haar blote voeten schrap te zetten in het vloerkleed dat de grond van het vertrek siert. "Nu ga jij eens goed luisteren naar de juffrouw", briest Sarah rood aangeschoten tot Hendrik.

"Ik ben vandaag ten huwelijk gevraagd door een despoot die meer zonnewendes heeft meegemaakt dan mijn eigen ouders. Die viezerik in de hoek staat me voortdurend met zijn ogen uit te kleden en mijn moeder wordt met de dood bedreigd om mij naar jullie pijpen te laten dansen. Anderzijds heb ik, en ik alleen, met de